

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I UNIVERSITAT

14398

Resolució del conseller d'Educació i Universitat de 21 de desembre de 2017, per la qual es regula la realització de l'avaluació de diagnòstic del curs 2017-2018 als alumnes de sisè curs d'educació primària i el procediment d'aplicació als centres docents no universitaris de les Illes Balears en els quals s'imparteixen aquests ensenyaments

Fets

L'etapa de l'educació primària és fonamental en la formació de l'alumnat perquè té com a finalitat bàsica proporcionar-li un marc d'aprenentatge que representa la iniciació en l'adquisició de les competències bàsiques i els instruments necessaris per adquirir nous aprenentatges.

L'avaluació és l'instrument que permet fer el seguiment i la valoració del nivell assolit per l'alumnat i dels processos que s'apliquen per obtenir-los. En aquest sentit, ha de tenir com a referent fonamental les competències bàsiques i ha de permetre caracteritzar, de manera precisa, la formació que han de rebre tots els estudiants, per proporcionar-los una educació de qualitat que contribueixi a la millora del seu nivell educatiu.

Els mecanismes d'avaluació emprats han de ser capaços de combinar els esforços per aconseguir els objectius generals del sistema educatiu amb la necessària autonomia pedagògica i de gestió dels centres educatius. D'aquesta manera un sistema d'avaluació interna complementat amb un d'avaluació externa ha de garantir l'ajustament del sistema als seus principis i finalitats i, alhora, actua com a instrument imprescindible per desenvolupar l'autonomia dels centres. També han de permetre dictaminar les bases dels principis educatius que ha de marcar la Conselleria d'Educació i Universitat.

A l'etapa d'educació primària, els resultats de les avaluacions internes que han realitzat els centres al llarg dels darrers cursos escolars apunten cap a una millora important en les diferents àrees del currículum. En conseqüència, resulta adient corroborar aquestes dades amb la realització d'una avaluació de diagnòstic externa al final d'aquesta etapa educativa tot en el marc del model propi d'avaluació externa que està impulsant la Conselleria d'Educació i Universitat.

El model d'avaluació utilitza proves estandarditzades que tenen com a objecte l'avaluació de competències bàsiques i coincideix amb els models emprats en proves de reconegut prestigi internacional, tant en els mètodes com en els estàndards de referència i els processos d'anàlisi estadística. Aquests processos s'han caracteritzat per la transparència i la informació, tant en la comunicació dels resultats als centres com en la seva difusió, amb garanties de confidencialitat de les dades i sense la possibilitat de fer rànquings de centres.

D'altra banda, la LOE estableix també en el seu article 144 que les administracions educatives poden establir avaluacions amb finalitat diagnòstica.

L'article 1 del Reial Decret-Llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) modifica la disposició final quinta de la LOMCE, i estableix que fins l'entrada en vigor de la normativa resultant del Pacte d'Estat social i polític per l'educació, l'avaluació de l'Educació primària recollida en l'article 21 de la LOE serà considerada mostral i tindrà finalitat diagnòstica. Així mateix permet a les administracions educatives fer-la amb caràcter censal.

Fonaments de dret

1. El Decret 145/2000, de 3 de novembre, de creació de l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE), confereix a aquest organisme, en el marc de l'avaluació del sistema educatiu de les Illes Balears, l'elaboració de sistemes d'avaluació per als diferents ensenyaments, regulats per la normativa vigent.
2. La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE), especialment en els articles 20, 21 i 144.
3. El Reial decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària, en l'article 12 apartats 3 i 4.

4. El Decret 32/2014, de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears, en l'article 15 apartats 6 i 7.
5. L'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 6 de març de 2015 sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació primària a les Illes Balears, en l'article 14.
6. El Reial decret 1058/2015, de 20 de novembre, que regula les característiques generals de les proves de l'avaluació final d'educació infantil i primària establerta per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
7. El Reial Decret-Llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE).

Per tot això, a proposta del director general de Planificació, Ordenació i Centres, dict la següent

Resolució

1. Dur a terme, durant el curs escolar 2017-2018, als centres docents no universitaris de les Illes Balears que imparteixen ensenyaments d'educació primària, l'avaluació de diagnòstic de l'alumnat de sisè curs d'educació primària d'acord amb els termes que estableix aquesta Resolució.
2. Encarregar a l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu (IAQSE) la responsabilitat de dissenyar i planificar l'aplicació de les proves i els qüestionaris, de coordinar-ne el procés i d'analitzar-ne les dades, sense perjudici de les funcions que la normativa autonòmica atribueix a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres (DGPOC) en aquesta matèria.
3. Ajustar el procés de l'avaluació de diagnòstic del curs 2017-2018 al que s'indica a l'annex d'aquesta Resolució.
4. Encarregar a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres (DGPOC) la coordinació general de les actuacions de l'IAQSE en els processos d'avaluació a què fa referència aquesta Resolució, i facultar aquesta Direcció General perquè dicti les resolucions i arbitri els recursos i les mesures necessàries perquè els processos esmentats puguin desenvolupar-se normalment i d'acord amb les finalitats previstes.
5. Publicar aquesta resolució en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Interposició de recursos

Contra aquesta Resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar potestativament un recurs de reposició davant el conseller d'Educació i Universitat en el termini d'un mes comptador des de l'endemà d'haver-se publicat al BOIB, segons el que disposen l'article 57 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, de 1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les Administracions Públiques.

També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de dos mesos comptadors des de l'endemà d'haver-se publicat, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Palma, 21 de desembre de 2017

El conseller d'Educació i Universitat
Martí X. March i Cerdà

ANNEX

Disseny i planificació de l'aplicació de les proves, coordinació del procés i anàlisi de les dades

1. Funcions de l'IAQSE

L'IAQSE, en el marc de les seves funcions, ha de prendre les mesures pertinents per planificar, coordinar, aplicar i corregir les proves, per elaborar i aplicar els qüestionaris, i per fer la gestió i l'anàlisi de les dades de tot el procés d'avaluació.

2. Competències que s'avaluen

El curs 2017-2018 s'avaluaran tres competències: la competència en comunicació lingüística (en llengua catalana, en llengua castellana i en

llengua anglesa), la competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia.

a. L'avaluació de la competència en comunicació lingüística ha de permetre determinar el grau de destresa assolit pels alumnes en comprensió oral i escrita i expressió escrita en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa.

Amb la finalitat d'aprofundir en l'avaluació de la competència lingüística, s'aplicarà a una mostra representativa de centres de les Illes Balears una prova pilot de la destresa d'expressió oral, que es generalitzarà en cursos següents.

b. L'avaluació de la competència matemàtica ha de permetre determinar les capacitats de l'alumne per aplicar els coneixements i el raonament matemàtic en la resolució de problemes aplicats a contextos funcionals de la vida quotidiana.

c. L'avaluació de les competències bàsiques en ciència i tecnologia ha de permetre determinar les habilitats de l'alumne referides al domini del mètode científic: plantejar hipòtesis, recollir informació i resoldre problemes, tot encaminat a generar coneixement científic.

Les proves per avaluar aquestes competències constaran de diversos models de prova que se subministraran en format digital i amb la possibilitat de ser impresos en paper, i inclouran diferents estímuls contextualitzats en una situació propera a la realitat de l'alumnat.

Amb la finalitat de contextualitzar els resultats de la prova, l'avaluació es complementarà amb la realització de qüestionaris dirigits a la direcció del centre, al professorat, a l'alumnat participant i a les seves famílies.

3. Fases del procés

Les fases del procés avaluador s'han de dur a terme durant l'any 2018 i requereixen el desplegament, entre d'altres, de les actuacions següents:

- a) Elaboració de les proves.
- b) Informació als centres i mecanització dels processos.
- c) Constitució de les comissions d'avaluació de diagnòstic a tots els centres.
- d) Informació a les comissions d'avaluació i als aplicadors i correctors.
- e) Introducció per part de l'IAQSE de les proves, els qüestionaris i els usuaris (alumnes, aplicadors, professors i directors) a l'aplicació informàtica.
- f) Aplicació de les proves i dels qüestionaris a la mostra de contrast i a la resta de l'alumnat de tots els centres.
- g) Correcció de les proves i gestió de les dades.
- h) Anàlisi i explotació de les dades.
- i) Tramesa de la informació als centres.
- j) Anàlisi dels resultats per part dels centres i elaboració de propostes de millora.
- k) Informe executiu de l'IAQSE per a l'Administració educativa.

4. Implicació dels centres educatius

1. L'avaluació de diagnòstic té caràcter censal i són els centres educatius els responsables de la custòdia, l'aplicació, la correcció i la mecanització de les dades de les proves que els proporciona l'IAQSE.
2. Els centres educatius, en el marc d'aquestes instruccions, són responsables d'elaborar els corresponents plans de millora, d'incorporar a la planificació educativa les mesures de millora que se'n derivin, així com d'executar i gestionar la informació a les famílies.
3. Les indicacions dels paràgrafs anteriors són també d'aplicació als centres que integrin la mostra de contrast en els termes que es detallen més endavant.

5. Poblacions implicades

1. L'avaluació de diagnòstic l'ha de realitzar tot l'alumnat de sisè d'educació primària de les Illes Balears. A aquest alumnat se li han d'aplicar les proves corresponents per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques. A més a més, a l'alumnat, a les seves famílies, al professorat dels nivells afectats i als directors se'ls han de passar uns qüestionaris de context, de processos d'ensenyament i d'aprenentatge i de recursos, detallats en el punt 6 d'aquest annex.

2. Pel que fa a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) que estigui diagnosticat d'acord amb l'article 19 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris de les Illes Balears sostinguts amb fons públics, per tal de facilitar la tasca administrativa dels centres, l'IAQSE considerarà com a NESE els alumnes que figurin com a tals al GestIB. La comissió d'avaluació de diagnòstic del centre, a proposta del tutor, ha de decidir, per a cadascun

d'aquests alumnes, si és necessari que se li adaptin les proves. Les adaptacions aniran a càrrec del centre i les elaborarà un cop rebudes les proves.

Si es realitzen adaptacions de les proves proporcionades per l'IAQSE que no impliquin canvis en el contingut (com per exemple augment del temps de realització de la prova, format i/o accés a les preguntes, resposta oral d'alguna pregunta, entre d'altres) s'han d'introduir les respostes i les puntuacions de les preguntes de les proves a l'aplicació informàtica corresponent. Només si l'alumne rep una adaptació significativa en àrees relacionades amb alguna o algunes de les competències avaluades (desajustament curricular de dos o més cursos), es podrà indicar a l'aplicació informàtica corresponent que aquest no ha de computar per al càlcul de les mitjanes de grup i de centre. Per indicar que un alumne no computa en una competència, el director ha de desactivar la casella corresponent a l'aplicació informàtica (apartat de gestió de NESE). El professorat de suport ha de participar en l'aplicació de les proves quan en un grup hi hagi alumnes NESE que necessitin algun tipus d'adaptació.

6. Instruments d'avaluació (proves i qüestionaris de context, processos i recursos)

Els instruments d'avaluació aplicables són els següents:

- a) De l'alumnat: proves de competències bàsiques per detectar el nivell assolit en cada competència avaluada i qüestionari per detectar les variables de context, recursos, processos d'ensenyament i aprenentatge i satisfacció amb el centre escolar.
- b) De les famílies dels alumnes: qüestionari per detectar les variables de context, relació i satisfacció amb el centre escolar.
- c) Del professorat del centre que imparteix classes a les etapes d'educació infantil i/o d'educació primària: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament i aprenentatge.
- d) Dels directors: qüestionari per detectar les variables de context, recursos i processos d'ensenyament i aprenentatge.

7. Elaboració de les proves

Correspon a l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu de les Illes Balears (IAQSE), òrgan depenent de la Conselleria d'Educació i Universitat, el disseny de les proves en els termes que estableix aquesta Resolució.

Les proves s'elaboraran a partir dels estàndards d'aprenentatge avaluables establerts en el currículum de l'etapa.

8. Comissió d'avaluació de diagnòstic

1. A cada centre s'ha de crear una comissió d'avaluació de diagnòstic integrada pels membres següents:

- a) El director, que actua com a president de la comissió i és el responsable directe de la recepció i la custòdia de les proves, així com de garantir que no es difonguin fins al moment que es duguin a terme. A més, és l'encarregat de realitzar les gestions necessàries perquè el professorat i les famílies contestin el qüestionari.
- b) El cap d'estudis.
- c) Almenys un membre de la comissió de coordinació pedagògica del centre, designat pel director.
- d) Un tutor de sisè d'EP, designat pel director, que actua com a secretari de la Comissió.

Les actuacions de la comissió són vàlides sempre que hi hagi tres dels membres presents, i que un d'ells sigui el director o el cap d'estudis, que en aquest darrer cas la presidirà. L'inspector d'Educació del centre ha de supervisar tant la constitució com les actuacions de la comissió.

2. La comissió d'avaluació de diagnòstic té les funcions següents:

- a) Planificar l'execució de l'avaluació dins els terminis establerts (aules, horaris, designació del professorat que ha de dur a terme l'aplicació dels qüestionaris d'alumnes i de les proves, la correcció d'aquestes, etc.).
- b) Col·laborar, si n'és el cas, amb el personal extern al centre que dugui a terme l'aplicació mostral o de contrast que s'explica al punt 10.
- c) Supervisar que l'aplicació es faci d'acord amb les instruccions establertes, de manera que es garanteixi la uniformitat en l'aplicació i la correcció de les proves.
- d) Informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del consell escolar dels resultats, per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions que condueixin a adoptar les mesures oportunes de millora.
- e) Aportar, a partir de les dades extretes i de les conclusions de l'avaluació, reflexions i línies de treball, que s'han d'incorporar a l'informe, tal com s'indica en el punt 13.

9. Aplicació de les proves

1. *Calendari d'aplicació de les proves*

L'aplicació, correcció i introducció dels resultats de les proves i dels qüestionaris s'ha d'ajustar al calendari següent:

- a) Aplicació de les proves: els dies 8, 9 i 10 de maig de 2018.
- b) El dia 22 de maig és la data límit per introduir les respostes i les puntuacions de les preguntes de les proves a l'aplicació informàtica corresponent.
- c) En el cas de l'alumnat amb NESE que necessiti adaptacions de les proves, el període establert per a l'aplicació, la correcció i l'entrada de les respostes i les puntuacions d'aquests alumnes a l'aplicació informàtica és del 8 al 22 de maig de 2018.
- d) Els qüestionaris d'alumnat, famílies, professorat i directors s'han d'haver contestat d'acord amb el calendari establert als documents informatius de l'IAQSE.
- e) Les sessions han de tenir una durada efectiva de seixanta minuts per contestar cadascuna de les proves. En cap cas s'ha de comptabilitzar com a temps de la prova el que s'utilitzi per a l'organització i per donar les instruccions pertinents.

2. Llengua de les proves

Les proves que avaluin la competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia s'han de facilitar als alumnes en la llengua en què s'imparteixen, d'acord amb el projecte lingüístic del centre, els ensenyaments de matemàtiques i els de ciències naturals i socials respectivament.

En el marc de l'apartat 2 del punt 5 d'aquest annex, els alumnes d'incorporació tardana que no tinguin un domini suficient d'una de les llengües oficials poden fer les proves de competència matemàtica i de les competències bàsiques en ciència i tecnologia en la llengua que indiqui el professorat que imparteixi els ensenyaments de matemàtiques i els de ciències naturals i socials per tal de facilitar-los la realització de les proves. Pel que fa a la competència en comunicació lingüística, aquest alumnat queda exempt de realitzar la prova de la llengua que no compregui suficientment, a criteri del professor que imparteix la matèria lingüística.

3. Responsables de l'aplicació i correcció de les proves en els centres

L'aplicació i la correcció de les preguntes obertes i semiobertes de les proves l'ha de dur a terme el professorat del propi centre d'acord amb la planificació de la comissió d'avaluació del centre.

Als grups dels centres que formin part de la mostra de contrast o de referència (punt 10) l'aplicació i la correcció de les proves l'ha de dur a terme personal extern, seleccionat per l'Administració educativa.

4. Criteris d'aplicació i de correcció de les proves i entrada de dades a l'aplicació informàtica

Les comissions d'avaluació i el professorat directament implicat rebran de l'IAQSE les instruccions sobre els criteris d'aplicació i correcció de les proves, i també sobre l'entrada a l'aplicació informàtica de les respostes de cada alumne a les preguntes tancades i, una vegada corregides, les puntuacions obtingudes en les preguntes semiobertes i obertes.

5. Controls de qualitat

La comissió d'avaluació de diagnòstic ha de tenir cura que el professorat del centre segueixi les instruccions que l'Administració educativa hagi proporcionat a fi de garantir una aplicació i correcció estandarditzada i uniforme en tots els centres.

Per comprovar l'adequació de tot el procés i la fiabilitat i rigor consegüents dels resultats i de les dades obtingudes, es podrà procedir a una doble correcció per part de personal extern d'una mostra de proves de diferents centres seleccionats aleatòriament.

10. Mostra de contrast o de referència per als centres

1. Per tal d'oferir als centres uns referents que proporcionin una visió completa i contextualitzada dels resultats obtinguts, l'IAQSE s'encarregarà de l'aplicació de les proves d'avaluació de diagnòstic en una mostra d'alumnes escolaritzats en 50 centres d'educació primària. Aquesta mostra estarà formada per 75 grups classe i serà representativa de l'alumnat de sisè d'educació primària de les Illes Balears.
2. Posteriorment, es donaran a conèixer a tots els centres els resultats corresponents a la mostra, la qual cosa els permetrà disposar d'un marc comparatiu que possibilitarà una anàlisi contrastada dels seus resultats, ja que la finalitat de les proves és enriquir l'avaluació interna que fa el mateix centre.

11. Anàlisi i explotació de dades i elaboració d'informes

1. Una vegada aplicades i corregides les proves i introduïdes les respostes de les preguntes tancades i les puntuacions de les obertes a l'aplicació informàtica, l'IAQSE realitzarà les anàlisis estadístiques dels ítems i de les proves de rendiment. Aquestes anàlisis i el seu tractament estadístic es facilitaran als centres un cop finalitzades.

2. A partir de les dades recollides dels diferents qüestionaris, s'analitzarà la incidència de les diferents variables de context, de processos i de recursos educatius sobre els resultats dels alumnes.

3. Igualment, es calcularà l'índex socioeconòmic i cultural (ISEC) i es relacionarà amb els resultats en cadascuna de les proves (per grup, per centre i per al conjunt del nivell educatiu avaluat), la qual cosa ha de proporcionar una mesura del "valor afegit" del centre. Aquesta informació permetrà als centres contextualitzar, comprendre millor i matisar els resultats obtinguts.

4. No s'elaboraran llistes de centres o rànquings en funció dels resultats obtinguts. Per aquest motiu, l'accés a les dades de cada centre queda reservat en exclusiva a l'Administració educativa i al propi centre.

12. Informe executiu per a l'Administració educativa

L'IAQSE elaborarà un informe executiu per a l'Administració educativa en el qual es proporcionin els resultats globals dels alumnes per al conjunt de la Comunitat Autònoma, desagregats segons diferents variables d'interès. En aquest informe, els resultats dels alumnes de Formentera s'han d'integrar en els d'Eivissa per salvaguardar la confidencialitat de les dades del centre de Formentera que fa part de la mostra.

13. Anàlisi dels resultats per part dels centres

Una vegada que el centre hagi rebut les anàlisis fetes per l'IAQSE, la comissió d'avaluació de diagnòstic ha d'informar els diferents òrgans de coordinació didàctica del centre i els membres del consell escolar dels resultats, per tal de propiciar un procés d'avaluació interna que n'afavoreixi l'anàlisi i la presa de decisions, que condueixi a adoptar les mesures de millora oportunes. Aquest procés, supervisat per Inspecció Educativa, ha de concloure amb l'elaboració d'un informe que contengui les reflexions i els plans de millora que se'n derivin.

14. Informació a les famílies

Cada centre gestionarà el procediment per tal que la informació derivada dels resultats de les proves arribi a les famílies.

15. Intervenció d'Inspecció Educativa

El Departament d'Inspecció Educativa ha de determinar les actuacions pertinents per tal de:

- a) Supervisar la constitució i les actuacions de la comissió d'avaluació de diagnòstic de cada centre.
- b) Col·laborar en el disseny i el desenvolupament de l'avaluació de diagnòstic.
- c) Supervisar a cada centre tot el procés de preparació, aplicació i correcció de les proves.
- d) Participar en la difusió de la informació a la comunitat educativa sobre el caràcter i la finalitat de l'avaluació de diagnòstic.
- e) Assessorar i orientar l'elaboració dels plans de millora que es derivin dels resultats obtinguts per cada centre i fer-ne el seguiment de l'execució.

